

3. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

Öneriler ve Tavsiyeler

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği

Çalıştayımıza Türkiye genelinde katılım olmuştur. Sektörün tüm temsilcileri katılım sağlamışlardır. Karşılıklı diyaloglar kurarak birbirlerini tanımışlar, istişarelerde bulunarak, Ülke balıkçılığının ve bölgelerinin durumlarını görüşmüşlerdir.

Sektörün sorunlarını büyük ölçüde giderecek en önemli ihtiyaç yıllardır çıkarılamayan Su Ürünleri Kanununun bir an önce çıkarılmasıdır. Bu konudaki girişimler yoğunlaştırılmalı, işlemler hızlandırılmalıdır.

Birliklerin etkin ve yaptırım gücü olan bir örgütsel yapıya kavuşturulması için, nelerin nasıl yapılması gerektiği konuları gündeme getirilmiştir.

Desteklemelerden yapılan kesintilerin %0,1 ‘ den, %1 ‘ e çıkarılması, konunun çözüm yollarından birisi olarak belirlenmiştir. Kesintinin %1’e çıkarılması konusuna üreticilerin tamamı müspet yaklaşımda bulunmuştur.

İl Birliklerinin sadece belge veren bir durumda olmaması, örgütsel gelişim konusunda gereken hassasiyeti göstermesi gerekliliği vurgulanmıştır. Ancak, üreticilerimizin de birliklere karşı sorumluluklarını yerine getirmelerinin kaçınılmaz olduğu belirtilmiştir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri bünyesinde Su Ürünleri Şube Müdürlükleri kurulmuştur. Şube Müdürleri illerindeki Birliklerle temasa geçerek işbirliği yapmalı ve koordineli çalışmalıdır. İllerinde birlik yoksa balıkçıları koordine ederek İl Birliği kurulmasını sağlamalıdır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürütülen su kiralama işlemlerinin 2016 yılı Ocak ayında sona erecek olması nedeniyle eski durumuna dönmesinin sıkıntı yaratacağı kesindir. Konu ile ilgili olarak acil düzenleme yapılması ya da Su Ürünleri Kanununun bir an önce çıkarılması işlemleri hızlandırılmalıdır.

Hidroloji raporunun hazırlanması konusunda, Merkez Birliği olarak DSİ Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilmiştir. Rapor uygulamasının suların tamamında yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu hidroloji raporunun hazırlanması yetiştiricilerin, üreticilerin lehine olacak bir çalışmadır. DSİ Genel Müdürlüğü ile raporun ücretsiz hazırlanması konusunda görüşmelerde bulunulmuş, müspet sonuç alınamamıştır. Ancak bu raporu hazırlayan çeşitli firmalarla görüşülerek en uygun fiyatla yapılması sağlanmıştır.

İşletmelerde kullanılan suyun debisi/miktarını ölçmek ya da deşarj suyunda sürekli izleme/analiz yapmak konusunda yönetmeliklerle zorunlu hale getirilen yatırımlar devlet desteğiyle yapılmalı, zaten zor durumda olan işletmelere yeni düzenlemelerle bu gibi yükler getirilmemelidir.

2015 yılında yayınlanacak Destekleme Tebliği ve Kararnamelerinde “ Temlik edilemez “ kelimesinin kaldırılması beklenmektedir. Bu konuda, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı nezdinde gerekli girişimler yapılmıştır.

Baraj göllerinde yüzey alanının %3’ ü yetiştiriciliğe ayrılmakta ve buna göre izin verilmektedir. Ancak bu uygulamanın da sıkıntı yarattığı belirtilmiştir. Bu çerçevede baraj göllerinin taşıma kapasitesinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü işbirliği halinde, ülkesel bir proje hazırlayarak, konuya çözüm getirmelidirler.

Denizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının belirlediği üç şartın (derinlik, hız, mesafe) yanlış olduğu; üç şartı bir arada taşımayan, mesela 150-200 metre mesafede 300 metre derinliğe ulaşılabilen ve su değişimi uygun olan yerlerinde yetiştiriciliğe tahsis edilebileceği, bunun içinde gerekli düzenlemenin yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Denizlerde ve baraj göllerinde ön izin sahibi olup projesi onaylanmayan, onaylı projesi olup henüz kiralama yapmayan veya su yüzeyini kiralamasına rağmen yasa ve yönetmeliklerde belirtilen sürede yatırımını tamamlamayan işletmelerin tahsisle yönelik izinleri/ön izinleri iptal edilmeli, talep edecek başka firmalara bu alanlar tahsis edilmelidir.

Mevzuatla, veterinerler tarafından düzenlenmesi zorunlu olan nakil sertifikalarının düzenlenmesi yetkisi aynı zamanda konunun uzmanı olan su ürünleri mühendislerine de verilmelidir. Bununla birlikte Gıda Tarım ve hayvancılık il/ilçe müdürlüklerinde görevli veteriner sayısı arttırılmalı ve/veya işleme paketlenme tesislerine akredite veteriner görevlendirilmelidir.

Genel Müdürlük genelgesiyle işletmelere kapasitesine göre zorunlu kılınan su ürünleri mühendisi çalıştırma zorunluluğu hayatın gerçekleriyle bağdaşmamakta zaten 5 personelle işletilen çiftlikte genelgeye göre 6 mühendis çalıştırma zorunluluğu yer almaktadır. Bu zorunluluğun kaldırılması veya makul bir yere indirgenmesi gerekmektedir.

Su kaynaklarını doğru ve sürdürülebilir bir şekilde kullanmamız gerektiği ifade edilmiştir. Kaliteli su ve yem kullanarak, pazara, talebi olan, güvenilir, kaliteli, standart ve hijyenik ürünler sunmamızın önemi vurgulanmıştır.

Arz – talep dengesi kurulmadan üretim yapılması pazarlama da sorun yaratmaktadır. Tüketicinin arzu edilen seviyede olmaması, arzın fazla, talebin az olması, pazarda ürün fazlalığını oluşturmakta, satılamayan ürün nedeniyle üreticiler, sıkıntı ve sorun yaşamaktadır. Bu nedenle pazarlama konusuna çok önem vermeli, üreticiler olarak, üretim, tüketim, ihracat, pazarlama gibi faaliyetlerimizde planlı hareket etmeliyiz.

Balık satış ve tüketiminin arttırılmasını teşvik için reklama önem vermeli, en verimli pazarlama yöntemi olan reklama bütçe ayırmalıyız, çünkü tüketici reklamı olan firmaya daha güvenilir gözle bakmakta ve satın alırken bu ürünleri tercih etmektedir.

Özellikle deniz işletmelerinde, suyu kirleten sektör ve etmenler sıralamasında, balık yetiştiriciliği sektörü en alt sıralarda yer almaktadır. Ayrıca Yetiştiricilik yatırım faaliyetlerinde çok fazla kamu kuruluşundan izin alması gerekmektedir.

Hala, aşı ve boylama yerleri konusunda sektör için bir çözüm bulunamamıştır. Sektör için sorun arz eden bu konunun da bir an önce çözülmesi gerekmektedir.

Su ürünleri yetiştiriciliğinin en büyük girdisi olan yem, kalitesi ve fiyatına kadar üreticilere büyük sıkıntı yaratmaktadır.

Zaman zaman yemlerin kalitesinin bozularak, kaliteli yem üretiminin istismar edilmesi sonucu, hem balığın istenilen seviyede büyüme gelişimi engellenmekte, hem de FCR oranlarının yükselmesine neden olmaktadır. Bu da üreticiye yem girdi maliyetleri açısından önemli külfet getirmektedir. Bu nedenle yem fabrikalarının, yem üretimi konusunda daha dikkatli olmalarını gerektirmektedir.

Ülkemizde de, kapalı devre üretim teknolojisinin aktif hale getirilmesi ve yaygınlaştırılması için, yatırımdan başlamak üzere, bu kurulması ve geliştirilmesi için gerekli alet- ekipman ve diğer girdilerin desteklenmesi gerekmektedir.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüz bu işlerin önderliğini yapmalı, konulara sahip çıkmalıdır. Bilindiği gibi Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü sektörün tek temsilcisi olarak gözükmektedir.

Balıkçılıkla ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerekli koordine ve diyalogları kurarak ve sağlayarak, çözüm üreten daha etkin bir kurum olmalıdır.

Su ürünleri sektörünün önceliğinin, iyi bir sektör analizinin yapılması olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle, sektör analizini yapacak kurum, kuruluş ve uzmanların belirlenmesi gerekmektedir.

Merkez Birliğimiz, yetkili ve ilgili tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşlar nezdinde, sektörümüze saygınlık kazandırmıştır. Yapmış olduğu tüm görüşmelerde sıcak ilgi ile karşılanmış, birliğin ve sektörün kamuoyunda tanınırlığına büyük katkı sağlamıştır.

Çalıştayımızda, sektörün birlik ve beraberlik içinde hareket etmesinin önemi vurgulanmış, bu tür etkinliklerin sektör için çok faydalı olduğu belirtilerek, gelecek yılda tekrar buluşabilmek temennisi dile getirilmiştir.

3. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı Tavsiyeler

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği

Adres

Mustafa Kemal Mah. 2127 .Sok Manolya Apt. No:34/5 Çankaya/ANKARA

Telefon

0312 417 80 51 – 0533 694 10 81

Web & E-posta

www.suymerbir.org.tr & info@suymerbir.org.tr

Hazırlayan

Kaan Uğrasız, 2025

